

Violència a Nicaragua

AMB AQUEST LLIBRE de Francesc Jiménez, els Estudis d'Educació Social del Departament de Pedagogia de la Universitat de Girona exemplifiquen com posar a la pràctica un dels seus fins més propis: estimular la recerca en temàtiques que proporcionin elements per a la justícia social.

El llibre compta amb un pròleg d'excepció, de Martha Adriana Peralta, alcaldessa de la ciutat nicaragüenca d'Ocotol. Les seves paraules ens acosten a la màgia d'aquest poble de poetes i lluitadors. Com està d'estretament lligada l'economia amb la violència familiar ens ho fa saber amb aquesta bella descripció: «Si l'aleteig d'una papallona en la mar del Japó pot provocar un cicló en el Carib, cal que ens fem conscients que una mínima pressió en la seu

de l'Organització Mundial del Comerç provoca una cruel violència en les famílies que viuen de recol·lectar cafè en les muntanyes de Nicaragua».

L'estudi de Francesc Jiménez no es limita a un treball de camp, que de per si ja seria ben meritori. Hi incorpora un coixí teòric de gruix, amb la qual cosa aporta a la bibliografia un tractat de vàlua. Sovint ens sabem explicar les experiències, però som enormement mandrosos a l'hora de redactar a partir de reflexions. L'autor fa una aposta perquè el seu treball pràctic tingui una base sòlida: traça una aproximació conceptual a la violència, a les diferents menes de violències, i n'analitza els factors causals. No cau en el pessimisme estèril i defuig qualsevol tipus de fatalisme o determinisme.

Jiménez fa un repàs de les situacions de violència constant que han sofert els nicaragüencs i que expliquen, en bona part, la dinàmica familiar en relacions de dominació-submissió de la dona respecte a l'home i dels infants respecte als adults en general. També posa en relleu el creixement de la violència intrafamiliar durant la darrera dècada, després que la política social establerta pels sandinistes acabés l'any 1990.

La bibliografia que es detalla al final de l'obra pot ajudar estudiosos que vulguin seguir aprofundint en el tema. El llibre, a més de tenir valor com a estudi teòric i pràctic, en té pel seu compromís. Un l'acaba amb la sana indignació de no admetre el món tal com és.

Joan Surroca i Sens

JIMÉNEZ, Francesc.
Violència intrafamiliar, els maltractaments i abusos sexuals a Nicaragua.

Teoria del teu poble

EL LLIBRE DE LA COSTA BRAVA amb fotos, dates històriques i foto i pròleg de l'alcalde és un gènere literari recurrent i amb certa fortuna en aquestes contrades del planeta Terra. Suposo que és un fenomen que respon a una sèrie de tics peninsulars, com ara el prestigi del llibre com a objecte –molts d'aquests llibres, tal vegada, serien un recurs més útil i de cost més baix si es reconvertissin en webs–, la necessitat imperiosa que tenen els ajuntaments de fer cultura, en comptes de fer clavegueres, i la necessitat no menys intensa que tenen els alcaldes de tot arreu –fins i tot els de les pel·lícules de Robocop– de sortir fotografiats en el nombre més gran possible de productes. Per tot això, aquests tipus de llibres –a més a més extraordinàriament locals i localistes–,

tenen un interès limitat, que moltes vegades aspira a satisfer pocs interessos, exceptuant el xovinisme *cutre*, innocent i divertit del teu poble –i aquí cal dir que això no és tan dramàtic; tal vegada, el xovinisme de poble és l'únic xovinisme simpàtic.

El turista, el viatger, el visitant o el lector a seques tenen generalment poc a trobar en aquest tipus de llibres. Una bella excepció a aquesta regla és el petit llibre *Palamós, un privilegi*. És un llibre que aconsegueix les funcions mínimes –però difícils; no sempre s'aconsegueixen; no sempre hi ha la voluntat de satisfer-les– d'establir i comunicar les dades històriques d'un poble –treball de Miquel Martí i Carles Sapena–. També facilita l'exposició d'una teoria paisatgística i grà-

fica de Palamós –Albert Carerach ho fa i, a més a més, presenta un bell treball de documentació i de captació de fotos antigues–. A més, i això és molt important i molt estrany, el llibre fa un dibuix del cànon sentimental de Palamós. Aquest concepte que m'acabo d'inventar –«cànon sentimental»– és el compendi de la història del teu poble explicada amb la vocació que l'entengui un que no sigui del teu poble, i barrejada amb la història del teu pare, de la teva mare i la història teva des que eres petit i senties als teus pares parlar del seu passat. Tot això és el que conforma la teoria d'un poble. Ara tenen l'oportunitat de llegir *Palamós, un privilegi* i conèixer la teoria de Palamós.

Guillem Martínez

MARTÍ i LLAMBRICH, Miquel;
CARERACH i TRIAS, Albert;
PROHIAS i FORNÓS, Gerard;
SAPENA i AZNAR, Carles.
Palamós, un privilegi.
Ajuntament de Palamós,
Palamós, 1999.
122 pàg.